

Praha 5. 3. 2021

Poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvu financí byla dne 21. února 2021 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žádost je formulována takto:

„Předně Vám děkuji za odpověď ze dne 1.12.2020, byť dle mého názoru ne úplně vystihuje a odpovídá o co jsem žádal. Tímto Vás prosím opětovně o doplnění následujícího:

1.Děkuji za odpověď

*2.Děkuji rovněž za vysvětlení řádného názvu **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU (mnou nazývaný POKUTA)**. Žádám znovu o informaci, zda-li je skutečností, že pokud státy budou lépe recyklovat tj. zpracovávat ne pouze třídít (jak je stále mylně uváděno MŽP) na výrobky 65% v roce 2035 (v roce 2025- 55%) a více celkového plastového odpadu nebudou muset odvádět žádné odvody za nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU (mnou nazývané POKUTA)?*

*Ještě pro upřesnění doplňuji, aby otázka byla přesná a Vámi zodpovězená následující. Znamená to, že v případě splnění výše uvedených procentuálních ukazatelů k letům 2025 a 2035 bude **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU NULA**. V případě, že by tomu tak nebylo, tak by motivace jednotlivých států EU recyklovat plasty byla nulová. Z toho vyplývá, že název POKUTA je výstižnější a je záměrně nahrazován zavádějícím nesrozumitelným a složitým názvem pro občany ČR - **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU**, což z mého pohledu POKUTOU stále zůstává(místo jednoho výstižného slova sedm nesrozumitelných slov)!*

3.Děkuji za výstižnou odpověď.

*Nicméně na základě Vaší odpovědi Vás ještě žádám o následující. Kolik bylo uhrazeno v roce 2019 z 51,4 mld Kč za **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU** a kolik bylo a nebo je plánováno k úhradě za rok 2020 z Vámi uvedených 59 mld Kč za **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU**?*

4.Děkuji za odpověď.

*Nicméně se nemohu smířit s Vaší odpovědí v druhém odstavci, kde říkáte jinými slovy, že situaci hodláte řešit až podle výsledků roku 2021. Mám tomu rozumět tak, že z vaší strany neexistuje žádná kvalifikovaná příprava, predikce a strategie na řízenou podporu recyklace a tím snížení **nového vlastního zdroje pro financování rozpočtu***

EU zvýšení recyklace a cirkulárního využití plastů- to znamená, že fungování MF je až hašením problému nikoliv efektivnímu předcházení a řešení problému?

Chápu, že se primárně jedná o problematiku MŽP, ale MF jako orgán platící tyto poplatky za **nový vlastní zdroj pro financování rozpočtu EU (mnou nazývaný POKUTA)** má za svojí povinnost vyvinout úsilí k maximalizaci snížení takovýchto poplatků (**pokut**)! To by mělo být zájmem MF a také každého daňového poplatníka. Vzhledem ke skutečnosti, že MŽP dodnes žádným způsobem nemotivuje a neřeší recyklační téměř nulové kapacity v oblasti plastů (tak zvaného výmětu) nelze očekávat, že se situace změní. Z tohoto důvodu Vás jako občan zajímavící se o tuto problematiku žádám o vyvinutí maximálního tlaku a úsilí na úředníky MŽP a ministra Brabce, aby s tímto problémem něco udělali. Třeba návrh, aby tuto pokutu platilo MŽP z vlastního rozpočtu a nebo, aby byla placena z platů úředníků MŽP případně z platů pana ministra a jeho náměstků, kteří za tuto oblast jsou zodpovědní – nezodpovědní a neprofesionální – **NIC NEŘEŠÍ!** Viz odpověď pana Maršáka z MŽP (předchozí citace v mém e-mailu). Je mi velmi dobře známo, že pracovníci MŽP jsou s podmínkami a se situací v oblasti recyklace plastů (ne těch čistých nýbrž výmětu) velmi dobře obeznámeni a problematiku vůbec neřeší a komplikují, tak aby řešena nebyla! Dnes již obce nevědí co budou s těmito plasty dělat.

Výsledkem působení monopolní společnosti EkoKom, která vybírá od společností vyrábějících jednorázové obaly (poplatky z jednorázových obalů) je skutečnost, že výše zmíněný výmět pro další zpracování stojí v Německu 2,40 Kč/kg franko Praha a tuzemské společnosti jej nabízí za 8-9 Kč/kg. Tato nezisková monopolní akciová společnost plněná poplatky na základě zákonů ČR dnes disponuje příjmy ze zákona cca. 1,3 mld Kč (má rezervní fond přesahující 500 mio), které se ztrácí neznámo kam! Je tato skutečnost známa MF? Je jasné, že každý rozumný výrobce výrobků z výmětu (znám pouze dva v ČR – výsledek podmínek v ČR) bude dovážet a nakupovat výmět v zahraničí. To je výsledek práce MŽP.

Jak je možné, že v ČR vznikne soukromá nezisková společnost ve spolupráci s ČR do které mají za povinnost platit všichni výrobci jednorázových obalů poplatky a tato společnost nemá žádné povinnosti tyto prostředky účelně zpět investovat ve prospěch daného odvětví za jasně daných podmínek. Platí si v TV reklamu na své monopolní postavení, a je vlastněna společnostmi, které vyrábí veliké množství jednorázových obalů (konflikt zájmu). Nový zákon o obalech jen zafixoval monopolní postavení této organizace, což odporuje zákonům EU!“

K jednotlivým bodům žádosti Vám sděluji následující informace:

Ad 2)

Dlouhodobou snahou Evropské unie (a především Evropské komise a Evropského parlamentu) je více **propojit a navázat zdroje financování rozpočtu EU na cíle, kterých se pomocí něj snaží Evropská unie dosáhnout** – v případě plastů jde o opatření v oblasti životního prostředí, tj. vyšší recyklace, na které se členské státy domluvily, a pro které si stanovily cíle i milníky. V tomto smyslu tedy doplnění zdrojů financování rozpočtu EU o nový vlastní zdroj z plastů má být do určité míry i motivační – lepší recyklace a rychlejší dosahování stanovených procentních cílů recyklace bude mít dopad na výši prostředků, které budou členské státy na tomto zdroji do rozpočtu EU odvádět. Očekává se, že **s rostoucí recyklací se bude tento zdroj snižovat,**

v ideálním případě až na nulovou hodnotu (tj. byl by zrušen). V takovém případě bude celý rozpočet opět plně financován prostřednictvím stávajících zdrojů.

Ad 3)

Zdroj z plastů je novým zdrojem financování rozpočtu EU, který je **zaveden až od 1. 1. 2021**. V letech **2019 a 2020 tento zdroj neexistoval** – uvedené částky byly odvedeny prostřednictvím stávajících zdrojů (tj. především zdroje z hrubého národního důchodu, dále příjmů z cel a zdroje založeného na DPH), prostřednictvím kterých bude, společně s novým zdrojem z plastů, rozpočet EU financován i nadále.

Ad 4)

Ministerstvo financí si je **vědomo potřeby maximálně účelně vynakládat prostředky**, což se váže i na úhrady odvodů do rozpočtu EU a možností jejich snižování. V případě recyklace plastů se ČR řadí na čelo EU, právě díky tomu **očekáváme, že se naše odvody do rozpočtu zavedením tohoto nového zdroje i mírně sníží**. Ministerstvo financí nicméně i nadále bude vyvíjet úsilí, aby tento trend pokračoval, recyklace a využití recyklovaných produktů se zvyšovalo a tím **klesaly i platby ČR na novém zdroji**.

Ministerstvo financí je s Ministerstvem životního prostředí v pravidelném kontaktu, dalšími možnými opatřeními se bude i nadále vždy zabývat vláda. Ministerstvo životního prostředí realizuje celou řadu kroků k tomu, aby se **zlepšilo nakládání s plastovými odpady** v České republice. Nedávno byla přijata zcela **nová legislativa odpadového hospodářství**, která přispěje k žádoucím změnám, které jsou v oblasti odpadového hospodářství České republiky potřeba, tzn. zvýšit recyklaci, zlepšit prevenci vzniku odpadů, snížit skládkování. **Novela zákona o obalech** pak stanovuje vyšší cíle pro recyklaci plastových obalových odpadů, což by mělo vést ke snížení příspěvku České republiky z hlediska nového zdroje rozpočtu EU. Dále se zavádí **princip ekomodulace**, který bude zohledňovat dopad obalů (včetně plastových) na životní prostředí. V letošním roce bude rovněž **aktualizován Plán odpadového hospodářství ČR** jako základní strategie České republiky v odpadovém hospodářství, v němž budou formulována opatření i k plastovým odpadům (včetně plastových obalových odpadů).

Prostřednictvím dotací v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP), Prioritní osy 3 „Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika“ Specifického cíle 3.2 „Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů“ jsou **podporovány aktivity a projekty zaměřené na výstavbu a modernizaci zařízení na recyklaci a materiálové využití plastových odpadů**. Ze stávajícího OPŽP bylo doposud podpořeno téměř osmdesát projektů v oblasti nakládání s plastovými odpady (dotační podpora byla na úrovni 400 mil. Kč). Díky těmto projektům vznikla nebo vznikne nová zpracovatelská kapacita pro plastové odpady. Byly podpořeny i projekty na energetické využití paliv z odpadů. Ministerstvo životního prostředí bude do budoucna v rámci OPŽP bonifikovat žadatele, kteří budou používat recyklované výrobky nebo výrobky s obsahem recyklátu.

Ministerstvo životního prostředí rovněž jedná se zástupci všech cementáren o možném **zvýšení podílu přijímaného plastového odpadu z třídících linek a z něj**

vyrobeného paliva pocházejícího z České republiky a také s dalšími provozovateli zařízení na **energetické využití odpadů**.

Jako další opatření Ministerstvo životního prostředí **zvažuje přistoupit k omezení dovozu odpadů ze zahraničí** k energetickému využití v cementárnách.

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM a.s. významně zvýšila od 1. ledna 2021 odměny pro provozovatele třídících a dotřídovacích linek specificky pro plasty.

V souvislosti s přijetím nové legislativy pro odpady, byla přijata i **novela zákona o veřejných zakázkách**, která preferuje tzv. **environmentální zadávání** veřejných zakázek. Toto by měl být další stimul pro zvýšení poptávky po recyklátech a recyklovaných výrobcích z plastu.

Ze strany státu je tak **vyvíjeno značné úsilí**, aby Česká republika měla pokud možno co nejvyšší míru zhodnocení plastových odpadů a **mohla snižovat svůj příspěvek podle nového zdroje rozpočtu EU**.

K části Vašeho dotazu týkajícího se společnosti EKO-KOM a.s. uvádíme, že tato společnost vykonává tzv. rozšířenou odpovědnost výrobců obalů. **Založili ji výrobci**, kteří plní povinnosti podle zákona o obalech. Jedná se o **standardní řešení**, které dlouhodobě a standardně funguje v EU. Podle dostupných studií je výkon rozšířené odpovědnosti výrobců v oblasti obalů na velmi dobré úrovni a Česká republika v obalech dosahuje všech povinných cílů EU. Výrobci nemají povinnost do uvedené společnosti vstupovat, ale **musí plnit povinnosti podle zákona o obalech**. Mohou si tedy vybrat, zda je budou plnit individuálně nebo kolektivně prostřednictvím autorizované obalové společnosti.

Fungování uvedené společnosti je **pod pravidelnou kontrolou Ministerstva životního prostředí**. Novela zákona o obalech, která je účinná od 1. ledna 2021, zpřísnila povinnosti uložené autorizovaným obalovým společnostem zejména z hlediska provádění auditů a přesného vymezení činností, které mohou tyto společnosti vykonávat.

Nakládání s příspěvky od výrobců je společností EKO-KOM a.s. **pravidelně zveřejňováno**, stejně tak výroční zprávy a další povinné podklady podle právních předpisů. Z těchto materiálů vyplývá, že **naprostá většina vybraných příspěvků od výrobců směřuje obcím a zařízením pro zpracování obalového odpadu**. Tato společnost se tak podílí na financování celého systému nakládání s obalovými odpady v České republice. Sama společnost EKO-KOM a.s. s odpady nemůže nakládat.